

TORONTAI

ELŐFIZETÉSI ARAK:	
Egész évre	240 K
Félévre	120 K
Negyedévre	60 K
Egy hóra	20 K

Egyes szám ára 80 fillér.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP

Felelős szerkesztő: Dr. MARA JENŐ.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Obilityeva (Zápolya)-u. 1. Telefonszám 21.

MEGJELENIK MINDENNAP, VASÁR-
ÉS ÜNNEPNAPOK KIVÉTELEVEL.

Nagybecskerek, 1920.

XLIX. évfolyam, 6. szám.

Szombat, január 10.

1920 január 7,

a tegnapi nap dátuma azért nagy a jelentőségében, mert — ha igaz a párisi lapok prognosztikonja — ezen a napon állt helyre formailag is a teljes békeállapot Németország és az entente hatalmak között. Január 6-ikán délután ment végbe a békeszerződés ratifikáló okmányainak kicserélése a francia külügyminisztérium palotájában. A németek változatlanul aláírták a november elseji jegyzőkönyvet, az entente által Németország javára tett engedményeket levél alakjában pótkománya foglalták és azt a ratifikálás alkalmával kicserélték. Az aktus során Clemenceau levelet adott át Lersnernek, a német békeküldöttség vezetőjének, ez ugyancsak átadott egy másik levelet Clemenceaunak és ezzel véget ért a szerződések kicserélése, vele együtt pedig véglegesen lezáródott Németország és az entente között az öt és fél évvel ezelőtt megindult háború.

Január 7-ike után, a békeállapot helyreálltával a francia, az angol és a többi diplomáciai megbízottak ismét elfoglalják németországi állomásukat, a német diplomaták elszélednek a különféle entente államokban, bemutatják itt is ott is megbízóleveleiket, azokat tudomásul veszik, megerősítik — a diplomáciai képviselőt újra munkába léphet, minden megy a régi módon.

Csak azután ne maradjon minden a régiben. Csak azután ne legyen a diplomácia hoszorkánykonyhája ezután is a nemzetközi komplikációk melegágya, hogy ebből két, három, öt, vagy tíz év múlva a mostanihoz hasonló, borzalmas világfelfordulás keljen ki. Csak azután okuljanak a diplomaták a mostani világháború tanulságain és ördögös mesteriségükkel ne segítsék elő, ahelyett, hogy megakadályozzák népek és országok között az ellentétek nyílt kitörését.

Most már tudjuk, mert sok olyan kérdés áll tiszta világosságban előttünk, amit eddig homály fedett, hogy az európai diplomácia bizony főbűnös a világháború felidézésében. Azóta kiderült, hogy senkit sem fenyegetett akkor olyan veszedelem, amelyet csak háborúval lehetett elintézni. Jó szóval és okosság vezette türelemmel megértették volna egymást a nemzetek, de vezetőik sem jók, sem okosak nem voltak. Lelkiismeretlenek és ostobák voltak.

Ezt most már mind tudjuk, de tanult-e belőle a diplomácia, tanult-e belőle és okult-e a multon? . . .

Sándor régens utja.

Belgrád, jan. 8. A „Pravda“ írja, hogy Sándor régens szerb ujév előtt nem tér vissza Párisból Belgrádba.

*

Belgrád, jan. 8. A „Pravda“ jan 4-ik száma írja: Sándor régensnek Cannesban való időzése alkalmával letartóztattak egy gyanus egyént, aki Miklós montenegrói exkirály környezetéből való. Ez a gyanus ember Rómából jött Cannesbe, ahol kijelentette, hogy Párisba utazik. A letartóztatás azért történt, mert az a gyanu merült fel, hogy az illető merényletet akar elkövetni a trónörökös ellen. Az eljárás azonban semmi bizonyosat sem tudott kideríteni.

Franciaország és Anglia a monarchia volt államainak gazdasági szövetségét követeli.

Bécs, január 8. A Neue Freie Presse antant-diplomáciai körökből arról értesül, hogy az osztrák magyar monarchia területén keletkezett államoknak, köztük Magyarországnak, egymáshoz való gazdasági közeledését főleg Franciaország és Anglia kívánja, hogy biztosítsák az inséget szenvedő államok akadálytalan el-látását és a szabad árucserét, azonkívül bizonyos mértékben tehermentesíteni a velük szemben támasztott kívánságokat. Ennek a gazdasági közeledésnek, amely csakis a szövetségesek gazdasági tanácsának felügyelete alatt jöhet létre, semmiféle politikai jellege nem lesz. A régi monarchia föltámasztásáról nem lehet szó, főképpen azért nem, mert az új londoni egyezmény élesebben határolja el az egyes nagyhatalmak és szövetségeseik érdekszféráját. A duna menti államoknak valószínűen bizonyos közös érdekszférájuk is lesz ezenfelül, hogy újabb surlódási felületeket és versengéseket, amelyek az antant politikáját megzavarhatnák, elkerüljenek.

Megcáfolják Ebert lemondásának híreit.

Berlin, január 8. A Taegliche Rundschau híradásával szemben, amely azt ujságolta, hogy Ebert birodalmi elnök lemond állásáról, mert nem képes rászánni magát arra, hogy az ellenségnek németeket szolgáltasson ki, illetékes helyen kijelentik, hogy ez az állítás csak pártpolitikai manőver lehet, amelyre a Taegliche Rundschau-nak nincs tárgyi indoka.

Amerika négymilliárdos kölcsöne Európának.

Berlin, január 8. A Berliner Tagblatt bazeli távirata szerint Washingtonból ezt jelentik: Az európai országoknak nyújtandó kölcsönökkel foglalkozó amerikai nemzeti bizottság legalább két, esetleg négymilliárd dollárnyi kölcsön tervezetének kidolgozásával foglalkozik, hogy az amerikai kivitelt megkönnyítésére az európai országoknak kölcsönöket nyújthassanak. A bizottságban a többi között helyet foglalnak Taft volt köztársasági elnök, Morgen és még tizenöt kiváló személyiség.

Polk lemondott.

Páris, január 8. Mint a Petit Parisien Washingtonból jelenti, Francis Polk külügyi államtitkár, aki a párisi konferencián Lansing utóda volt, lemondott és újra megkezdte ügyvédi munkásságát.

Rövid hírek.

Párisi szikratávirat szerint a Szajna áradása miatt az árvízveszély aggasztó módon növekszik. — Bécsben a kenyér árat 60 százalékkal emelték. Most 3 K 96 fillér egy kiló kenyér. — Adam Paul francia regényíró, mint egy párisi távirat jelenti, 68 éves korában meghalt. — A londoni „Morning Post“ rigai jelentése szerint, ott határozott alakban lépett fel a hír, hogy Trockijt a vosoi pályaudvaron zendülő matrózok megölték. — Bécsben a napokban először szerepelt egy esküdtszéki tárgyaláson egy asszony: Ruschka Friderika magánzó nő mint esküdt.

Előkészületek a francia elnökválasztásra. Noha Clemenceau még nem tette közzé elhatározását, vajjon föllép-e elnökjelöltnek, a francia kormány mégis már hivatalosan megette az előkészületeket az elnökválasztásra. Minthogy az elnökválasztáson már az új szenátusnak kell részt vennie és a szenátusi választások január 11-ike és 20-ika között lesznek, a kormány minden rendelkezésre álló eszközzel gyorsítja a választásokat és különvonatokat, valamint automobilo-k rendelkezésre bocsátásával akarja lehetővé tenni, hogy az új szenátus még január 20-ika előtt összeülhessen. Parlamenti körökben az a meggyőződés, hogy Clemenceau elnökké választása esetén Millerand lesz a miniszterelnök, Tardieu a külügyminiszter, Loucheur a közmunkaügyi miniszter és Raoul Peret a pénzügyminiszter. A parlament folyosóin arról beszélnek, hogy Poincaré valószínűleg szintén tagja lesz a kormánynak.

Habsburg Károly különbéke-ajánlata.

Sixtus pármái herceg 1917-iki titkos küldetése. — Orosz-francia-angol-osztrák szövetség terve. — Osztrák szűkkeblőség Olaszországgal szemben.

Páris, jan. 8. Havas. A lapok kivonatossan közlik a Sixtus pármái herceg 1917-iki titkos küldetésére vonatkozó okmányokat, amelyek holnap jelennek meg az „Opinion”-ban

Sixtus herceg január 25-ikén távozott a belga frontról és fivérével Svájcba utazott anyja hívására, aki közölte vele Károly császár óháját, hogy sógoraival közvetlenül akar beszélni a békéről. Február 13-ikán jelentkezett nála a császár követe, ennek sajátkezű levelével és kijelentette neki, hogy a császár azt hiszi, hogy a békét a Sixtus által közölt alapon, azaz Elzász-Lotharingia Franciaországnak való visszaadása, Belgium és Szerbia kiadása és Konstantinápolyt Oroszország számára való átengedése arán meglehetne kötni.

Február 21-ikén a követ több okmányt nyújtott és felkérte Sixtus herceget Czernin gróffal való megállapodás alapján, hogy jöjjön Bécsbe. Március 5-ikén Poincaré elnök fogadta Sixtust. Egyetértettek abban, hogy a szövetségből való kiválást jelentő különbékét kellene kötni. Poincaré azonban Czernin levelét, melyet Sixtus adott át, határozatiannak és diplomatiázónak tartja. A császár levele ezzel szemben szószerint ezeket mondja: Támogatni fogjuk Franciaországot és minden rendelkezésünkre álló eszközzel nyomást fogunk gyakorolni Németországra. Poincaré ezt a titkos levelet használható alapnak tekinti és közli, hogy a levelet Briand, a cár, az angol király és Lloyd George tudomására fogja hozni. Aggódik ellenben, hogy olasz indiszkréción történhetik Németországgal szemben.

Március 8-ikán a herceg újból találkozik Poincaréval. Aztán újból Svájcba utazik, ahol átadja Erdődy grófnak, akit Károly császár küldött, az Ausztria által elfogadandó tervezetet a következő pontozatokkal:

Elzász-Lotharingia visszaadandó Franciaországnak, Belgiumot helyre kell állítani és kártalanítani, vissza kell állítani Szerbia szuverenitását. Tárgyalni kell Oroszországgal Konstantinápolyról, melyre nézve Ausztria lemond igényeiről, katonai tegevesszűnet kötendő, az entente ígéretet tesz, hogy segíti Ausztriát, ha Németország erőszakkal állna szembe az egyezményvel.

Erdődy sürgető meghívására Sixtus és Xavér hercegek Bécsbe utaznak, ahol március 23-ikán titokban találkoznak a császárral

A császár kijelenti, hogy minden emberileg tőle telhetőt megpróbál, hogy a németeket békekötésre bírja. Minthogy azonban e pillanatban Czernin gróf belépett a terembe, a beszélgetést fagyos udvariassággal folytatták tovább, számos célzással és elhallgatással. Március 24-ikén a császár Sixtus hercegnek pontos adatokat tartalmazó levelet nyújtott át. A levél tartalmazza az ígéretet, hogy támogatja Franciaország igazságos igényeit Elzász-Lotharingiára nézve.

Párisba való visszatérte után március

31-ikén Sixtus herceg az Elysée-palotában jelentést tesz küldetéséről és ismerteti a császár nézeteit egy orosz-francia-angol-osztrák szövetségéről. Április 12-ikén Poincaré újból találkozik Sixtus herceggel és közli, hogy nem lehet tovább halogatni azt, hogy Olaszországot értesítsék a tervről. Ez megtörténik. Sixtus herceg levelet küld Bécsbe, amelyben, minthogy Poincaré a császár részéről kétszínű játéktól fél, könyörög a császárnak, adja bizonyosságát, hogy jó szándékai vannak.

Április 24-ikén Sixtus herceg Svájcban megkapja a császár levelét és biztosítást, hogy nem kell többé nyugtalanodni túlzó olasz követelések miatt, mert Cadorna egy megbízottja útján három hét előtt a berni osztrák követnek felajánlotta a békét olyan feltétellel, ha Ausztria lemond a Trentino olasznyelvű vidékeiről. Sixtus újra Bécsbe megy, hol most már Czernin is kijelenti, hogy Németország fenyegető fellépése ellenére tárgyalni kíván. A császár a hercegnek május 9-ikéről keltezett sajátkezű levelet ad át, amelyben a többi közt azt mondja, hogy: „Olaszország ép most intéz hozzáram kérést, hogy kössék békét. Redukálja követeléseit az olasznyelvű Tirol területére”.

Czernin gróf jegyzéke van mellékelve a levélhez, amely határkiigazítások esetére garanciákat kíván a monarchia sértelességéről és kijelenti, hogy ha az entente ezeket a feltételeket elfogadja, Ausztria megköti a különbékét.

Bécsből visszatérve, május 20-ikán Sixtus herceg tárgyal Poincaréval és Ribotval. Május 28-ikán Londonban Lloyd Georgeval beszélt és vele együtt a királyhoz ment, akinek javasolta, hogy Anglia, Franciaország és Olaszország államfői üljenek össze tanácskozásra. Ezután Sixtus Párisba utazott. Ekkor azonban félbeszakadt az egész és a május 9-iki császári levél válasz nélkül maradt.

Párisban a lapok egész sora foglalkozik az Opinionban megjelent okmányokkal. A Matin ezt mondja: A herceg missziója azért hiúsult meg, mert Károly császár nem akarta neki megengedni, hogy teljes nyíltsággal beszéljen az olasz király előtt és mert Ausztria nem bírta rászánni magát, hogy Olaszországnak megadja a szükséges engedményeket.

A francia korona-gyémántok. Párisból jelentik: A Petit Parisien jelenti, hogy a korona gyémántjait, amelyeket 1914 óta egy bordeauxi bankban őriztek, a napokban visszavitték Párisba, ahol legközelebb újra közszemlére teszik a Louvre-muzeumban. A háború első évében maga Dalimier szépművészeti államtitkár vitte magával Bordeauxba ezeket a történelmi nevezetességű gyémántokat.

Kereskedelmi és Iparkamara Nagybecskerekén.

Nagybecskerek, jan. 8.

Nagyfontosságú ügyben döntöttek ma a helybeli kereskedők és iparosok, akik ugyszólván minden előkészítés nélkül, áthatva az ügy fontosságától, igen nagy számban gyűltek egybe a vármegyeház dísztermében.

A tanácskozás tárgya a Kereskedelmi és Iparkamarának Nagybecskerekén való felállítása, illetve pontosabbao a Temesvárról áthozott Kereskedelmi és Iparkamarának működésbe helyezése volt.

Az értekezleten jelen volt Bogdanov Joca főispán és Jankovics Szilárd alispán is.

A tanácskozást közkívánatra dr. Gavrilla Emil nagybecskereki ügyvéd nyitotta meg, választa az értekezlet célját, a Kamara rendkívüli fontosságát, majd fölvetette a kérdést, kívánják-e az érdekeltek a Kereskedelmi és Iparkamarának Nagybecskerekén való felállítását és illetve működésbe helyezését, mire a jelenlévők egyhangulag és nagy lelkesedéssel kimondották a Kamara megnyitását, illetve megalakulását.

Dr. Gavrilla Emil elnök felkérésére dr. Zsupánszky Szlavko volt főispán kormánybiztos szólalt fel ezután. Beszámolt arról, hogy a múlt évi augusztus havi határozat alapján Temesvárról áthozatta a Kereskedelmi és Iparkamara egész irattárát, leltárát és alapjait és hogy azokat az alispáni hivatalnak adta át megőrzés végett. Jelezte, hogy az átvétel mennyi nehézséggel és rengeteg akadályokkal járt és megdicsérte a sikeres munkájáért Petrov Száva vármegyei aljegyzőt, akit a megjelentek hangosan üdvözöltek. Áttért azután a kérdés megoldásának a módjára. Mindenekelőtt jelezte, hogy a keresk. miniszter még 2 hónappal ezelőtt oly értelmű határozatot hozott, mely szerint a Temesvárról áthozott Kamara egész vagyona az ujvidéki Kamarának adandó át és Torontálvármegye területe is az ujvidéki Kamarához csatolandó. Hangoztatta annak szükségét, hogy sürgősen cselekedjünk és minden rendelkezésünkre álló törvényes eszközt felhasználjunk ahhoz, hogy a Kamarát Nagybecskerekén tartsuk. E célból javasolta, hogy nyomban alakuljon meg egy ideiglenes választmány, amely támaszkodva az érdekeltek bizalmára és határozatára, vegye át a Kamara vagyonát, majd tegye meg az összes szükséges intézkedéseket, hogy a választások sürgősen megejtessenek és a Kamara törvényes formák között megalakuljon. Tiltakozott az ellen, hogy Bánátot alárendeljék Bácskának és ünnepélyesen kijelentette, hogy a Bánátiak elég nagykorúak ahhoz, hogy saját ügyeiket Ujvidék gyámsága nélkül önállóan intézzék, valamint hogy nem járulhatnak hozzá ahhoz, hogy olyan téren, amelyen Nagybecskerek és Ujvidék érdekei élesen

A „VOLTA”

mindent szerel, javít. Telefon 137.

különválnak., Újvidék dirigáljon. Üdvözölte a megjelent dr. Bogdanov Joca főispán urat és arra kérte, hogy Nagybecskerek és az egész vármegye ezen életbevágó érdekét megfelelő jóakarattal támogassa.

Dr. Gavrilla Emil ama javaslata után hogy a kamara már most alakuljon meg és dr. Zsupánszky Szlávko áthidaló, kompromisszusos javaslata után a gyűlés kimondotta a Kereskedelmi és Iparkamara-nak Nagybecskereken való megalakulását, megválasztotta a tisztikart és 32 beltagot, utasította az ideiglenes választmányt a választások sürgős kiírására és fogantatására, amikor is a Kamara majd véglegesen meg fog alakulni.

A megjelent főispán ur, akit a jelenlévők élénken ünnepeltek, kijelentette, hogy a kérdés fontosságától áthatva, mindent megtesz, hogy Nagybecskerek és a megye érdekei kielégíthessenek.

A gyűlés lelkes és bizakodó hangulatban ért véget, azon hő reményben, hogy a kereskedelem- és iparra nézve, és így

az általános haladásra és jólétre oly fontos szerv, sikerül Nagybecskerek számára megmenteni.

A Kereskedelmi és Iparkamara elnökévé Jovanovity Gyoka ny. konzul, alelnökké dr. Gavrilla Emil és Gyarfás Ödön, titkárrá Mihajlovics Alexa, jogtanácsossá pedig dr. Zsupánszky Slavko választották meg közfelkiáltással. A választmány tagjaiul az alábbi urak választották meg ugyancsak közfelkiáltással: Terzin Zs. Zsivko, Kraljev Lázár, Risztits György, Mihajlovics Dusan, Boskovits János, Radits Milan, Turinszki Péter, Radicsev Lázár, Jovanovits Bózsó, Berberszki Miklós, Vukov Jesta, Csokrdzsits Zsiva, Jankovits Bogdan, Sztojanov György, Szta-jits Milan, Cvejanov Dusan, Bak Imre, Grósz Géza, Kerpner Lajos, Mayer Aurél, Freund Lajos, Urbán Frigyes, Guttmann Béla, Mesznik Imre, Mayer Rezső, Hübsch Bernát, Deutsch Emil, Valik István, Bencze Mihály, Bering Károly, Engel Ádám, Pányi János.

Vilmos császár nem akar többé visszatérni Németországba. Berlinből jelentik: A Berliner Tageblattnak táviratozzák Amerongenből: Vilmos császár nagyon megöregedett, életereje megtört. Karjának és lábának reszketése, amely azelőtt csak egészen kismértékű volt, fokozódott. Feltűnő, hogy a császár nagyon vontatottan beszél, ellentétben régi szokásával. Mindenki, aki eddig Amerongenben látta, meg van győződve róla, hogy ez a szellemileg teljesen tönkrement ember, akin a hanyatlás testi jelenségei is meglátszanak, soha semmiféle tényleges szerepet nem fog játszani többé. A volt császár átköltözik a Doré-házba, amelyet Heemskerck bárónótól megvásárolt. Berendezéséből nem lehet arra következtetni, hogy hollandiai tartózkodását ideiglenesnek tartaná, ellenkezőleg, nem is beszél róla, hogy Németországban szeretné napjait befejezni. A volt császár elveszettnek tartja Németországot. Most még inkább meg van győződve róla, mint azelőtt, hogy tanácsadói és az egész nemzet elámitották, kijátszották és elhagyták. A tudósítás megemlíti még, hogy a volt császár és kíséretének minden levelét megvizsgálja a cenzura. A tudósítás így végződik: A császár internálva van. Az internálást a hollandusok nem hajtják végre kiméletlenül, de természetesen szigorúan veszik. — A bécsi lapok Vilmos volt császárnak a cárhoz írt leveleit közli a Vossische Zeitung nyomán. Ezekből különösen azt emelik ki, amelyet a volt császár akkor írt, amikor orosz tábornokok vettek részt a lotharingiai francia határszéli hadsereg diszszemléjén. Ez a levél 1894-ből való. A császár ezt írja:

Ez az esemény nyugtalanságot keltett a népben és csunya színben mutatja a dolgokat, mert azt a látszatot kelti, mintha Oroszországnak kedvére lenne, hogy Franciaország támadóan lép föl Németországgal szemben abban a reményességben, hogy Oroszország segítségére számíthat. Ez a nagy veszedelem arra fog kényszeríteni, hogy hadseregemet jelentékenyen megerősítsem, hogy módomban legyen a rettenetes tulsúlytalanságban helytállni. Az Isten is tette, hogy mindent megtettem, ami hatalmamban volt, hogy megóvjam Európa békéjét, ha azonban Franciaország ilyen módon fölbátorítva érzi magát arra, hogy nyíltan vagy titokban a béke kellős közepén megsértse a nemzetközi udvariasság valamennyi szabályát, akkor te, kedves Nikim, egy szép napon akarva nem akarva, hirtelen bekeveredsz a legborzalmasabb háborúba, amelyért a tömegek és a történelem talán téged fog felelőssé tenni, mint értelmi szerzőt. Ha te jobban-rosszban szövetségese maradsz a franciának, akkor rendben van, utasítsd rendre azokat az átkozott fickókat, hogy maradjanak veszteg, de ha nem így van, ne engedd, hogy Franciaországba utazó embereid azt a hitet keltsék a franciákban, hogy szövetségesek vagy. Gondolj rá, milyen borzalmas felelősség terhelne a rettenetes vérontásért.

Olaszországba viszik a népbiztosok családtagjait. A bécsi lapok jelentik: A Karlsteinban internált népbiztosok feleségeit és gyermekeit elbocsátották az internálásból és szombaton délután Bécsbe érkeztek. Hír szerint elutaznak Olaszországba, ahol állandóan fognak tartózkodni. Amidőn Coldara milánói polgármester néhány szociáldemokrata vezetővel legutóbb Bécsben volt, hogy a bécsi gyermekeket Olaszországba vigye üdülésre, tervbe vette, hogy Karlsteint is meglátogassa és ott meggyőződést szerezzen arról, hogy milyen viszonyok vannak az internáltak táborában. A karlsteini utazás azonban elmaradt, mert abban az idő-

HIREK.

Meghívó. Felhívtnak a kereskedelmi és iparkamara tegnapi gyűlésén megválasztott igazgatósági tagjai, hogy ma, január hó 9-én d. u. fél 6 órakor a helybeli Lloyd-társulat helyiségében megtartandó ülésen jelenjenek meg. Nagybecskerek, 1920. évi január 9-én. Jovanovics György elnök.

Eljegyzés. Krivácsy Irmus Torontálvásárhely és Blaschkovich Ferenc Szeged jegyesek. (Mindenkülön értesítés helyett.)

Harcból — látványosság. Párisból jelentik: Amerikában szindikátus alakult meg, amely a volt francia frontnak azon a részén, ahol az amerikai csapatok küzdöttek, szállodákat épít, illetve tart fenn a látogatók részére. A szindikátusnak megbízottja Charles Wallis tegnap Párisba érkezett és megkezdte tárgyalásait az amerikai front mentén lévő szállodák tulajdonosaival. A szindikátus tíz millió dollárt hajlandó befektetni a szállodák jókarba helyezésére. A legnagyobb szálloda a Chateau Thyerrinél lesz.

Kérelem. Kiutasítás folytán kénytelen voltam a város területét elhagyni, miért is felkérem pacienseimet, hogy hátralekös gyógykezelési díjaimat dr. Tóth Rezső meghatalmazott ügyvédemnél (Rákoczy-utca 2.) sziveskedjenek lefizetni. Dr. Awender Miklós.

Baleset a Hazai-malomban. Ma hajnali 4 órakor súlyos baleset történt a nagybecskereki Hazai-malomban. Fekete Mihály 17 éves molnársegéd engedély és utasítás nélkül föl akarta tenni a szíjat a transzmissziós kerékre, amely elkapta és a balkarját kettétörve leszakította. A fiut súlyos sérüléseivel szállították a vármegyei kórházba. A vizsgálat megindult, terhel-e valakit felelősség a balesetért.

Kulturális előadás. A most következő vasárnapon a Torontáli Kaszinóban Juhász Ferenc tart előadást „Grieg” címen. A zenei részben Edelmann Ettus, Országh Renée, Rubin Böske és Pillis Kornél szerepelnek.

Az első amerikai hajó megérkezett Hamburgba. Hamburgból jelentik: Az első Amerikából érkező személyszállító-gőzös, a 19000 tonnás „Mandsuria”, Newyorkból ideérkezett. Minthogy nagyon mélyjárata. Altenbruchnál vetett horgonyt. A hajó utasokon kívül áru- rakományt is hozott.

A német excsászár pörbefogása. Brüsszelből jelentik: Carton de Wiart volt igazságügy-miniszter a császár pörbefogásáról nyilatkozva kijelentette, hogy a szövetséges és társult hatalmak ragaszkodnak a háboruban bűnös személyiségek kikéréséhez. Ez a kérés akkor lesz aktuális, hogyha a ratifikálási okmányok kicserélésével Németország és a szövetséges hatalmak között végre végrelegesen lesz a béke. A volt német császár ellen az a vád, hogy megszegte esküben adott szavát és a nemzetek közti morál főalapelveit. A kérésben nem fognak hivatkozni a fennálló nemzetközi jogra, sem az 1907. évi hágai egyezményre, amelyet Németország és Hollandia is aláírt, és amely kifejezetten megállapítja valamely semleges állam területe tiszteletben tartásának kötelezettségét a háboruban. A szövetséges hatalmak kérése egy új erkölcsi és politikai jogra fog támaszkodni, amelynek természete éppen az, hogy a nemzetközi jogot az elmélet világából a valóság világába viszi át. Ez a kérés lesz az első aktája a nemzetek szövetségének, amely ezentul érvényt fog szerezni a szerződéseknél és azok megsértését nemzetközi büncselekménynek fogja tekinteni.

„A Becskereki Futár”. Rehorovszky Jenő heti riportjájának második száma holnap, szombaton jelenik meg érdekes, színes riporttalommal. A cikkek címeiből fölemlítjük a következőket: A drágaság és annak főoka. (Új birtokosok és hadimilik) — A munkabérek emelkedése. — (Miért nem maximáltak.) — Interjú egy kiutasítottal. — Nagybecskereki ügyvéd, aki Kun Bélával újságíróskodott. — Érdekes karrierek. — (Bíróból suszterinas.) — Statisztika a meg nem született gyermekekről. — Színházi szenzációk Bordás Rózsiról és Sebestyén Jenőről. — Nőegyleti bálak 1873-ban. — Kávéházi alakok. — A gavalér lakkeipői. — Sziporkák asszonyokról. — Barátságos kérdések. — Aktuális versek. — Szerkesztői üzenetek stb. stb. A lap kapható a könyvesboltokban, tőzsdékben, Kovács cukrászdában, és az utcai árusoknál. — Egyes szám ára 3 korona.

Értesítem a t. közönséget, hogy szállítványozási üzletemnek intenzívebb folytathatása végett annak vezetésével lovag Brenner Artur urat biztam meg, kinek szakismerete és tudása a gyors és pontos kiszolgáltatásnak biztos garanciája. Elvállalok mindennemű e szakmába vágó megbízást. Telefonszám 89 és 35. Kurländer Imre cég.

Találtak három kulcsot. Tulajdonosa a szerkesztőségben átvetheti.

ben nem közlekedtek a vonatok és autón a nagy havazás miatt nem lehetett odamenni. Az elaszok a következő napon kénytelenek voltak Olaszországba visszautazni. Mindamellettt úgy látszik, hogy az olasz szociáldemokraták kívánságára sikerült biztosítani a menedéket a magyar kommunisták feleségeinek és gyermekeinek Olaszországban, Karlsteinből összesen 18 asszony és gyermek érkezett Bécsbe, köztük van Kun Béla felesége és ennek nővére, Gálné, Pogány, Varga, Pór, Seiler, Landler és Lengyel népbiztosok felesége. A

családokat Bécsben különböző szállókban, panziókban és magánlakásokban helyezték el. Ezek után Hevesiné és Kelenné, akik betegek hosszabb idő óta, bécsi kórházakban vannak, Olaszországba fognak utazni.

II. Vilmos farmer szeretne lenni Peruban. Berlinből jelentik: Mint a lapoknak Baselből jelentik, II. Vilmos császár egy küldöttje Rimába érkezett, hogy a perui elnökkel tárgyalja a német császárnak Peruba való költözése dolgát. A német császár nagyobb területet akar vásárolni és farmot akar létesíteni.

Rejtélyes szállodai história.

Háromnegyedmilió egy ruhakosárban. — Hol van kétezer korona? — A szlovén kereskedő kalandja Nagybecskerekén.

— Saját tudósítónktól. —

Nagybecskerek, jan. 7.

Rejtélyes eset tartja izgalomban a nagybecskereki rendőrség detektívkarát. A helybeli „Rózsa”-szállodában olyan lopási eset történt, ami párját ritkítja a szállodai lopások történetében. Egy vendég háromnegyedmilió koronát őrzött szállodai szobájának ruhakosárban. A nagyjösszegű pénzt valaki megdézsmálta, de mindössze kétezer koronát csent el belőle. A rendőrség most az eset kibogozásán fáradozik, ami nem lesz könnyű feladat, mert a tolvaj semmiféle nyomot nem hagyott maga után.

Az eset részletei a következők:

Zsupán Emil szlovén gabonakereskedő, aki körülbelül két hónap óta tartózkodik Nagybecskerekén gabonabevásárlás végett január 2-án, pénteken este 750.000 korona lebélyegzett pénzt kapott Belgrádból. Este lévén, a pénzt nem tudta elhelyezni a bank safe-jába. Egyik üzletársával, aki a 14-es szobában lakik, átolvasták a pénzt, megvan-e? Pontosan háromnegyedmilió korona volt. Zsupán Emil utána nyalábra fogta a sok bankót, amely főként ezresekben állott és átvitte a 16-os szobába, amelyben ő lakik 2

hónap óta. Itt a ruhakosárban helyezte el, azt gondosan lezárta.

Az egész műveletet csak a 14 éves portásfiú: Pauli József látta, aki éppen a kályhába tüzet csinált. Mikor a kereskedő lefeküdt, így szólt a fiúhoz:

— Te láttad, hogy nálam sok pénz van. Ha én az éjjel meghalnék, esetleg és a pénz eltűnik, te vagy a felelős érte...

A fiú jóéccakát köszönt és távozott.

Másnap jan. 3-án a kereskedő lement reggelizni a kávéházba. Mikor felment, megnézte a kosár zárját. Ugy találta, hogy a zárat valaki megbolygatta. Gyanus volt neki az eset, kinyitotta a kosarat, átolvasta a pénzt és az kétezer koronával kevesebb volt. Még szombaton feljelentést tett a rendőrségen. Elsőnek a portásfiút vették itt elő. Ez mindent tagad és tagadásával szemben semmiféle bizonyíték nincs. Vasárnap a fiút szabadlábra helyezték, a nyomozás pedig tovább folyik az ügyben.

Talán mondani sem kell, hogy a kereskedő sietett pénzt még szombaton elhelyezni egy bank biztos safejába.

R. J.

Nyilttér.

El royat alatt közlöttékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Ezennel tudomására hozzuk üzletbarátainknak, hogy **Herczeg József** repárfelügyelő urunk és **Péter János** repárellenőr urunk **1920. évi január hó 5-én** szolgálatainkból kileptek.

Nagybecskereki cukorgyár r.-t.

1407—1919.

Árverési hirdetmény.

A Klári-i urbéri birtokosság tulajdonát képező községi nagyvendéglő **1920. január hó 12-én d. e. 8 órakor nyilvános árverésen 1920. apr. hó 1-től kezdődő 3 évre bérbe fog adni.** Közelebbi feltételek a községi jegyzői iródaiban megtudhatók.

Klári, 1919. december hó 18.

D. Bodó Sándor jegyző.

Jovanov Nedelykó elnök.

10-ikétől kezdve

t ü z i f a

korlátlan mennyiségben kapható

Aradáci-utcai telepemen.

Kurländer Imre cég.

Nyomatott Pleitz Fer. Pálnál Nagybecskerekén.

Önkéntes árverés.

A „Köztestviselők fogyasztási szövetkezete” a tulajdonát képező alant megjelölt ingóságokat az alább közölt kikiáltási árban saját székházában **1920. évi január hó 11-én d. e. 10 órakor** önkéntes árverésen azonnali készpénzfizetés ellenében eladja. A megveit ingóságok azonnal elszállítandók.

Az árverés alá kerülő ingóságok:

- 1 drb 16 éves herélt pejlő 5000 K,
 - 1 drb 8 éves sárga kanca 7000 K,
 - 2 drb hosszú oldalas kocsi á 2000 K 4000 K,
 - 1 drb rövidkocsi egy tartalékkerékkel 800 K,
 - 1 pár lóra való teljes szerszám 1000 K,
 - 7 drb fahordó talicska á 50 K,
 - 1 drb ekekapa 100 K,
 - 5 drb eceteshordó 300 literes, literje 1—2 koronáig,
 - 6 drb petroleumos hordó á 50 K,
 - 1 drb lenolajos hordó 50 K,
 - 2 drb vashordó 200 literes á 200 K,
 - 10 drb üvegballon, literje á 1 K 20 fill.
- Nagybecskerek, 1920. évi január hó 8-án.

Igazgatóság.

Keresek tapasztalt, megbízható, németül és keveset szerbül is beszélő

gyermekgondozónőt

14hónapos anyátlanleánykához. Belépés azonnal

Ajánlatokat e lap kiadóhivatalába kérek.

Jókarban levő

viselt ruhák

eladók.

Cím a kiadóhivatalban.

Kifutó fiú

45 azonnal alkalmazást talál.

Közelebbit a kiadóhivatalban.

200 koronát

32 fizetek annak, aki nekem egy

2 szobás lakást mellékhelyiségekkel, esetleg egy teljesen különálló házat bérbe ajánl.

Cím: **Bőriparosok Szövetkezete, Fő-utca.**

Gimnázium-utca 10. sz. alatt finom

házikoszt

kapható, házon kívül is kiszolgálva.

„Rózsa” szálloda volt főszakácsa.

Kifutó felvétetik

a „Becskereki Futár” kiadóhivatalába

18 Obilityeva (Zápolya) ulica 1. sz.

Kiadó: Pleitz Fer. Pál.